

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine
„Stari Grad“ Istočni Stari Grad
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV077-23

Banja Luka, 06.10.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod.....	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	11
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	11
	6. Finansijski izvještaji	12
	6.1. Bilans uspjeha	12
	6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi.....	12
	6.1.2. Dobitak/gubitak redovne aktivnosti	15
	6.1.3. Neto dobit i gubitak perioda	15
	6.2. Bilans stanja.....	15
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	15
	6.2.2. Bilansna pasiva	16
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	18
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	18
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	18
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2022. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer Izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, imovina nije označena inventurnim brojevima i Upravni odbor, kao nadležni organ, nije razmatrao i usvojio Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.2. i 6.2.2.3. ovog Izvještaja:

Troškovi ostalih usluga su iskazani u većem iznosu za 5.500 KM, a u manjem iznosu su iskazani troškovi bruto ostalih ličnih primanja za 9.016 KM i obaveze za porez i doprinose na ostala lična primanja za 3.516 KM, jer navedeni rashodi i obaveze nisu priznati i klasifikovani u skladu sa članom 37. stav (7. i 8.) i 44. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.2. i 6.2.1.1. ovog Izvještaja:

Troškovi ostalog materijala za tekuće održavanje su iskazani u većem iznosu za 5.528 KM i troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava u većem iznosu za 6.475 KM, a potcijenjena je vrijednost stalnih sredstava za 12.003 KM, jer su naknadna investiciona ulaganja u uređenje poslovnog objekta evidentirana kao trošak i nisu priznata u vrijednost građevinskog objekta, što nije u skladu sa članom 4. stav (1. i 3.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.1., 6.2.2.2. i 6.2.2.3. ovog Izvještaja:

Prihodi od donacija su iskazani u većem iznosu za 12.803 KM, a u manjem iznosu su iskazani razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, jer donirana sredstva Opštine Istočni Stari Grad za izvršeno ulaganje u građevinski objekat nisu evidentirana u skladu sa članom 32. stav (8), 41. stav (4) i 57. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.

Dugoročno razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija iskazani su u manjem iznosu za 82.875 KM, a u većem iznosu su iskazani kratkoročno razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, jer su donacije povezane sa stalnim sredstvima u ranijem periodu u cjelosti priznate na kratkoročnim razgraničenjima, što nije u skladu sa članom 32. stav (8) i 41. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. ovog Izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26).

Takođe, Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže opšte i dodatne informacije i objelodanjivanja u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 06.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Javne zdravstvena ustanova Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad je zaključila šest ugovora o djelu za poslove koji predstavljaju redovnu djelatnost, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad nije donijela plan javnih nabavki za 2022. godinu, niti donosila posebne odluke o pokretanju postupka i nije dostavljala izvještaje o postupcima javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 17. i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Nabavke lijekova, sanitetskog i stomatološkog materijala, goriva, materijala za krečenje, radova na investicionom održavanju objekta, računovodstvenih usluga, usluga zaštite na radu i ugostiteljskih usluga u najmanjem iznosu od 22.650 KM, izvršene su bez provođenja postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. i 87. istog zakona.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. ovog Izvještaja:

Upravni odbor Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad nije donio Program rada i finansijski plan za 2022. godinu, što nije u skladu sa članom 17. stav (1) tačka 4. Zakona o sistemu javnih službi.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Članom 16. stav (6) i 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da upravni odbor i direktora imenuje i razrješava osnivač na mandat od četiri godine, uz prethodno proveden postupak javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje članova upravnog odbora i direktora nije provedena, a Skupština opštine Istočni Stari Grad je rješenjima iz 2020. godine imenovala vršioca dužnosti članove upravnog odbora i vršioca dužnosti direktora.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad.

Banja Luka, 06.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza, utvrđivanje i iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, te izvještavanje o popisu vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) priznavanje prihoda i razgraničenja po osnovu primljenih donacija vrši u skladu sa članom 32. stav (8), 41. stav (4) i 57. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći;
- 3) troškovi i obaveze za školarinu zaposlenih priznaju u bruto iznosu i klasifikuju kao ostala lična primanja u skladu sa članom 37. stav (7. i 8.) i 44. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;
- 4) priznavanje, procjena i evidentiranje vrijednosti građevinskih objekata i pripadajućeg zemljišta, te naknadnih ulaganja u građevinske objekte vrši u skladu sa članom 4. stav (1. i 3.) i 5. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 40 – Investicione nekretnine;
- 5) u bilansu tokova gotovine iskazuju transakcije iz poslovnih aktivnosti koje su praćene tokovima gotovine u izvještajnom periodu u skladu sa članom 8. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva i druga pravna lica i preduzetnike;
- 6) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije o stalnosti poslovanja, opšti podaci i dodatne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) ugovori o djelu zaključuju za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu;
- 2) donese opšti akt kojim se uređuje sistem računovodstva, računovodstveni kontrolni postupci, utvrđuju računovodstvene politike i procjene, vrsta, broj i način organizovanja i vođenja pomoćnih knjiga i drugih pomoćnih evidencija, shodno članu 7. i 11. stav (6. i 7.) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 3) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se donosi godišnji plan, sačinjava godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti, izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Ambulanti porodične medicine, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti koje su zahtijevane navedenim propisima;
- 4) donosi plan javnih nabavki, provode postupci javnih nabavki i dostavljaju izvještaji o postupcima javnih nabavki u skladu sa članom 6., 17., 75. stav (1) i 87. Zakona o javnim nabavkama;

- 5) obračun poreza i doprinosa na dohodak zaposlenih po osnovu indirektnih plaćanja od strane poslodavca vrši u skladu sa članom 3. stav (1) tačka 1., 4. stav (1) i 11. stav (1) Zakona o porezu na dohodak i članom 10. stav (1) i 22. stav (1) Zakona o doprinosima;
- 6) međusobno usklade iznosi osnovnog kapitala upisanog u sudskom registru i osnovnog kapitala iskazanog u poslovnim knjigama, shodno članu 22. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

Preporučuje se upravnom odboru da obezbijedi da se:

- 7) odredbe Statuta kojim su utvrđeni posebni uslovi za imenovanje direktora usklade sa članom 113. stav (7. i 8.) Zakona o zdravstvenoj zaštiti;
- 8) donosi godišnji program rada i finansijski plan i da se za isti pribavlja saglasnost osnivača shodno članu 17. stav (1) tačka 4. i 19. stav (1) tačka 1. Zakona o sistemu javnih službi.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, član 22;
- Zakon o radu, član 5.-17., 26.-39. i 204.-207.;
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, VII X, XII, XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27.;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Odluka o participaciji;
- Pravilnik o osnovama za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2022. godini;
- Statut Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad (u daljem tekstu: Ambulanta porodične medicine) obavlja djelatnost primarne zdravstvene zaštite po modelu porodične medicine. Osnovana je Odlukom Skupštine opštine Istočni Stari Grad 2000. godine, a svojstvo pravnog lica je stekla upisom u sudski registar Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Ambulante porodične medicine su propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 57/22) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/07, 109/12 i 44/16). Shodno članu 57. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članu 28. Statuta, Ambulanta porodične medicine obezbjeđuje primarni nivo zdravstvene zaštite koji obuhvata aktivnosti na promociji zdravlja, zdravstvenu edukaciju građana o najčešćim zdravstvenim problemima, metodama njihove identifikacije i kontrole, prevenciju, dijagnostiku, liječenje, njegu i rehabilitaciju bolesti, povreda i stanja, opšte stomatološke usluge, otkrivanje i redukciju faktora rizika masovnih nezaraznih bolesti, imunizaciju protiv zaraznih bolesti, liječenje i njegu u kući i obezbjeđivanje lijekova i medicinskih sredstava.

Organi upravljanja Ambulante porodične medicine su upravni odbor i direktor, koje imenuje i razrješava osnivač.

Ambulanta porodične medicine se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), budžeta osnivača, naplate usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora finansiranja.

Finansijsko poslovanje se obavlja preko poslovnog računa otvorenog kod banke.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Javne zdravstvene ustanove Ambulanta porodične medicine „Stari Grad“ Istočni Stari Grad za period 01.01-31.12.2022. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Ambulante porodične medicine.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Ambulante porodične medicine utvrđeni su djelatnost, organi upravljanja, zastupanje i predstavljanje, unutrašnja organizacija, te druga pitanja značajna za rad ustanove.

Članom 16. stav (6) i 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da upravni odbor i direktora imenuje i razrješava osnivač na mandat od četiri godine, uz prethodno proveden postupak javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje članova upravnog odbora i direktora nije provedena, a Skupština opštine Istočni Stari Grad je rješenjima iz 2020. godine imenovala vršioca dužnosti članova upravnog odbora i vršioca dužnosti direktora.

Članom 45. Statuta utvrđeno je da za direktora Ambulante porodične medicine može biti imenovano lice koje ima završene studije iz oblasti medicine, stomatologije, farmacije, ekonomije ili prava i najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci. Navedeno nije u skladu sa članom 113. stav (7. i 8.) Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je propisano da za direktora

javne zdravstvene ustanove može biti imenovano lice koje ima završene studije iz pomenutih oblasti i najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodnom radnom mjestu i znanje iz zdravstvenog menadžmenta.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (iz 2012. godine) sistematizovano je sedam radnih mjesta sa sedam izvršilaca, uključujući radno mjesto direktora. Na dan 31.12.2022. godine u Ambulanti porodične medicine je osim direktora bilo zaposleno šest izvršilaca, od kojih pet izvršilaca na neodređeno vrijeme i jedan izvršilac na određeno vrijeme. S obzirom da pomenutim pravilnikom nije sistematizovano radno mjesto za poslove računovodstva i finansijskog izvještavanja, vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja ugovorom je povjereno knjigovodstvenoj agenciji, shodno članu 13a. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

U 2022. godini zaključeno je sedam ugovora o djelu, od kojih šest ugovora za obavljanje poslova doktora medicine koji predstavljaju redovnu, osnovnu djelatnost Ambulante porodične medicine, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21), kojim je propisano da poslodavac može sa određenim licem zaključiti ugovor o djelu radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca.

Naknade troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla u 2022. godini obračunate su i isplaćene za tri zaposlena u paušalnim mjesečnim iznosima koji ne odgovaraju iznosu pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju na teritoriji jedinice lokalne samouprave i nisu utvrđene i odobrene posebnim aktom poslodavca za zaposlene koji žive van teritorije jedinice lokalne samouprave na kojoj se nalazi zdravstvena ustanova, što nije u skladu sa članom 24. stav (1) tačka 2. i stav (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 2/22). U 2023. godini, internim aktom su utvrđene naknade troškova prevoza zaposlenih u skladu sa pomenutim kolektivnim ugovorom, te shodno tome nije data preporuka.

Ambulanta porodične medicine nije donijela opšti akt kojim se uređuje sistem računovodstva, računovodstveni kontrolni postupci, utvrđuju računovodstvene politike i procjene, vrsta, broj i način organizovanja i vođenja pomoćnih knjiga i drugih pomoćnih evidencija, shodno članu 7. i 11. stav (6. i 7.) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

U skladu sa Odlukom o imenovanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je godišnji popis. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa članom 15., 20. i 21. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 45/16 i 113/21). Izvještaj o popisu ne sadrži podatke o početku i završetku popisa, o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedne podatke stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, nisu izvršene aktivnosti urednog inventarisanja (označavanja inventurnim brojevima) i Upravni odbor, kao nadležni organ, nije razmatrao i usvojio Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza.

U 2022. godini sistem finansijskog upravljanja i kontrole u Ambulanti porodične medicine nije bio uspostavljen shodno Zakonu o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), jer nisu pokrenute aktivnosti na implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **ugovori o djelu zaključuju za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu;**
- **donese opti akt kojim se uređuje sistem računovodstva, računovodstveni kontrolni postupci, utvrđuju računovodstvene politike i procjene, vrsta, broj i način organizovanja i vođenja pomoćnih knjiga i drugih pomoćnih evidencija, shodno članu 7. i 11. stav (6. i 7.) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- **postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza, utvrđivanje i iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, te izvještavanje o popisu vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se donosi plan, sačinjava godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti, izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Ambulanti porodične medicine, identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga poslovnih procesa, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti koje su zahtijevane navedenim propisima.**

Preporučuje se upravnom odboru da obezbijedi da se odredbe Statuta kojim su utvrđeni posebni uslovi za imenovanje direktora usklade sa članom 113. stav (7. i 8.) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

4. Nabavke

Ambulanta porodične medicine nije donijela plan javnih nabavki za 2022. godinu, niti donosila posebne odluke o pokretanju postupka i nije dostavljala izvještaje o postupcima javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 17. i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Za nabavke male vrijednosti u najmanjem iznosu od 22.650 KM, koje se odnose na nabavku lijekova, sanitetskog i stomatološkog materijala (3.469 KM), goriva (3.101 KM), materijala za krečenje (1.265 KM), radova na investicionom održavanju objekta (8.370 KM), računovodstvenih usluga (4.100 KM), usluga zaštite na radu (1.225 KM) i ugostiteljskih usluga (1.120 KM) nisu provedeni postupci javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. i 87. Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se donosi plan javnih nabavki, provode postupci javnih nabavki i dostavljaju izvještaji o postupcima javnih nabavki u skladu sa članom 6., 17., 75. stav (1) i 87. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Sačinjen je Finansijski plan za 2022. godinu kojim su planirani ukupni prihodi (228.000 KM) i ukupni rashodi (210.800 KM). Upravni odbor nije donio Program rada i finansijski plan za 2022. godinu, što nije u skladu sa članom 17. stav (1) tačka 4. Zakona o sistemu javnih službi i zbog toga Skupština opštine Istočni Stari Grad nije razmatrala isti, kako je definisano članom 19. stav (1) tačka 1. pomenutog zakona.

Planirani prihodi se odnose na prihode od Fonda po osnovu ugovora o finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite (210.000 KM), prihode od participacije osiguranih lica (3.200 KM), zakupa poslovnog prostora (3.500 KM) i ostale prihode (11.300 KM).

Planirani rashodi se odnose na troškove bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (162.027 KM), troškove materijala i energije (14.690 KM), proizvodnih usluga (3.500 KM), amortizacije (14.000 KM), troškove neproizvodnih usluga (8.440 KM) i ostale nematerijalne troškove (8.143 KM).

Preporučuje se upravnom odboru da obezbijedi da se donosi godišnji program rada i finansijski plan i da se za isti pribavlja saglasnost osnivača shodno članu 17. stav (1) tačka 4. i 19. stav (1) tačka 1. Zakona o sistemu javnih službi.

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Ambulante porodične medicine su sačinjeni i prezentovani na obrascima propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/22 i 129/22).

6.1. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha su iskazani ukupni prihodi u iznosu od 259.372 KM, ukupni rashodi u iznosu od 254.273 KM i neto dobit perioda u iznosu od 5.099 KM. Ukupne prihode u potpunosti čine poslovni prihodi, a ukupne rashode u potpunosti čine poslovni rashodi.

6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 259.372 KM, a odnose se na prihode od prodaje proizvoda, prihode od pruženih usluga i ostale poslovne prihode. Revizijom je utvrđeno da su poslovni prihodi iskazani u većem iznosu za 12.803 KM.

Prihodi od prodaje proizvoda su iskazani u iznosu od 225.893 KM, a odnose se na prihode od pruženih zdravstvenih usluga osiguranim licima koje finansira Fond.

Ambulanta porodične medicine je sa Fondom zaključila Ugovor o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (uključujući dva aneksa ugovora), u okviru kojeg se ugovara i propisivanje lijekova na recept. Pomenutim ugovorom su ugovorena sredstva na godišnjem nivou za primarnu zdravstvenu zaštitu (180.232 KM), sanitetski prevoz, tehničku podršku i organizaciju dežurstva (32.442 KM), program prevencije (21.693 KM) i lijekove na recept (35.409 KM), što čini ukupno ugovorena sredstva za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 269.776 KM.

Ambulanta porodične medicine je mjesečno ispostavljala fakture u visini jedne dvanaestine ugovorenih sredstava odvojeno po oblastima finansiranja. Po okončanju godine, Fond je dostavio Ambulanti porodične medicine konačan obračun priznatih sredstava finansiranja za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 225.893 KM, što predstavlja fakturisani vrijednost po ugovoru u iznosu od 234.301 KM umanjena za ukupne efekte obračuna u iznosu od 8.408 KM (usluge koje su izvršile druge zdravstvene ustanove 7.369 KM i prekoračenje u potrošnji lijekova 1.039 KM). Sa 31.12.2022. godine od strane Fonda doznačeno je ukupno 221.055 KM (razlika za doznaku iznosi 4.838 KM). Dug Fonda iz 2021. godine je 2.231 KM, pa razlika za ukupnu doznaku iznosi 7.069 KM, koliko su i iskazana potraživanja od Fonda (tačka 6.2.1.2. ovog Izvještaja).

Prihodi od pruženih zdravstvenih usluga po ugovoru sa Fondom iskazani su na prihodima od prodaje proizvoda i nisu klasifikovani shodno članu 54. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 104/21 i 59/22). Prihodi od pruženih

usluga po ugovoru sa Fondom u 2023. godini klasifikovani su u skladu sa navedenim pravilnikom, te shodno tome nije data preporuka.

Prihodi od pruženih usluga su iskazani u iznosu od 3.118 KM, a odnose se na prihode od participacija, odnosno prihode od ličnog učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite naplaćene prema Odluci o participaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/16, 83/16, 112/16, 1/17, 29/17, 46/19, 107/19 i 19/21).

Ostali poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 30.361 KM, a odnose se na prihode od zakupa i prihode od donacija.

Prihodi od zakupa su iskazani u iznosu od 3.525 KM, a odnose se na prihode od zakupa poslovnih prostora po ugovorima zaključenim sa JKP „Glog“ d.o.o. Istočni Stari Grad, Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Filijala Istočno Sarajevo i Preduzećem za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka, Radna jedinica Istočno Sarajevo.

Prihodi od donacija su iskazani u iznosu od 26.836 KM, a odnose se na donacije od Opštine Istočni Stari Grad iz 2022. godine (13.010 KM) i prihode koji se priznaju na sistematskoj osnovi u bilansu uspjeha tokom perioda u kojima se priznaju povezani rashodi, odnosno troškovi amortizacije za doniranu opremu iz ranijih godina (13.826 KM).

Revizijom je utvrđeno da su prihodi od donacija iskazani u većem iznosu za 12.803 KM, a u manjem iznosu su iskazani razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, jer donirana sredstva Opštine Istočni Stari Grad za izvršeno ulaganje u građevinski objekat Ambulante porodične medicine nisu evidentirana u skladu sa članom 32. stav (8), 41. stav (4) i 57. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se priznavanje prihoda i razgraničenja po osnovu primljenih donacija vrši u skladu sa članom 32. stav (8), 41. stav (4) i 57. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.

6.1.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su iskazani u iznosu od 254.273 KM, a odnose se na troškove materijala, goriva i energije, plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja, proizvodnih usluga, amortizacije, nematerijalne troškove (bez poreza i doprinosa) i troškove poreza i doprinosa. Revizijom je utvrđeno da su poslovni rashodi iskazani u većem iznosu za 8.847 KM.

Troškovi materijala su iskazani u iznosu od 14.503 KM, a odnose se na troškove lijekova i medicinskog materijala (4.022 KM) i ostalog materijala (10.481 KM). Troškovi ostalog materijala se odnose na troškove auto guma i HTZ opreme (866 KM), materijala za tekuće održavanje (7.897 KM) i režijskog materijala (1.718 KM).

Troškovi ostalog materijala iskazani su u većem iznosu za 5.528 KM, a potcijenjena je vrijednost stalnih sredstava za isti iznos, jer izvršena ulaganja u građevinski objekat Ambulante porodične medicine nisu priznata u vrijednost nekretnine (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Troškovi goriva i energije su iskazani u iznosu od 4.868 KM, a odnose se na troškove goriva za službeno i sanitetsko vozilo (3.628 KM) i troškove električne energije (1.240 KM).

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja su iskazani u iznosu od 186.832 KM, a odnose se na troškove bruto plata i bruto naknada plata i ostalih ličnih primanja.

Troškovi bruto plata i bruto naknada plata su iskazani u iznosu od 184.007 KM, odnose se na troškove bruto plata i naknada plata zaposlenih (183.008 KM) i troškove bruto naknada

članovima upravnog odbora (999 KM). Obračun plata zaposlenih u Ambulanti porodične medicine je vršen u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/22 i 132/22), Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva i Odlukom o utvrđivanju cijene rada u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 83/19 i 42/22).

Troškovi ostalih ličnih primanja su iskazani u iznosu od 2.825 KM, a odnose se na troškove prevoza zaposlenih kod dolaska na posao i povratka sa posla (2.475 KM) i pomoći zaposlenim (350 KM).

Troškovi proizvodnih usluga su iskazani u iznosu od 19.398 KM, a najvećim dijelom se odnose na troškove transportnih usluga (1.504 KM), usluga održavanja osnovnih sredstava (8.524 KM), komunalnih usluga (618 KM), zaštite na radu (1.521 KM) i troškove po osnovu ugovora za rad van radnog odnosa (6.929 KM).

Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava iskazani su u većem iznosu za najmanje 6.475 KM, a potcijenjena je vrijednost stalnih sredstava za isti iznos, jer izvršena ulaganja u građevinski objekat Ambulante porodične medicine nisu priznata u vrijednost nekretnine (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Troškovi amortizacije su iskazani u iznosu 14.957 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije opreme. Obračun amortizacije vršen je metodom linearnog otpisa primjenom stopa amortizacije shodno procijenjenom korisnom vijeku trajanja opreme. Prilikom obračuna amortizacije opreme primijenjene su stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 47/16).

Nematerijalni troškovi su iskazani u iznosu od 13.128 KM, a najvećim dijelom se odnose na troškove ostalih (neproizvodnih) usluga (9.717 KM), reprezentacije (1.311 KM), premija osiguranja (571 KM) i platnog prometa (553 KM).

Troškovi ostalih usluga se najvećim dijelom odnose na troškove računovodstvenih usluga za vođenje poslovnih knjiga (4.100 KM) i troškove stručnog obrazovanja zaposlenih (5.500 KM). Upravni odbor je u 2021. godini, bez prethodno donesenog plana stručnog usvršavanja zaposlenih predviđenog članom 36. Statuta Ambulante porodične medicine, donio odluku kojom je vršiocu dužnosti direktora odobren zahtjev za upis i finansiranje master programa na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, smjer Upravljanje kvalitetom u zdravstvu, u ukupnom iznosu od 6.000 KM, uz obavezu povrata u slučaju prestanka obavljanja dužnosti direktora u narednih pet godina. Sa računa Ambulante porodične medicine u 2022. godini izvršene su dvije uplate Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu u ukupnom iznosu od 5.500 KM, dok je prva rata u iznosu od 500 KM isplaćena u 2021. godini. Isplaćena sredstva za školarinu, koja predstavljaju dohodak zaposlenog po osnovu indirektnih plaćanja od strane poslodavca, nisu klasifikovana na troškove ostalih ličnih primanja i na iste nisu obračunati, evidentirani i isplaćeni porez i doprinosi, što nije u skladu sa članom 37. stav (7. i 8.) i 44. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, te članom 3. stav (1) tačka 1., 4. stav (1) i 11. stav (1) Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 i 56/22) i članom 10. stav (1) i 22. stav (1) Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22 i 132/22). Zbog prethodno navedenog, troškovi ostalih usluga su iskazani u većem iznosu za 5.500 KM, a u manjem iznosu su iskazani troškovi bruto ostalih ličnih primanja za 9.016 KM i obaveze za porez i doprinose na ostala lična primanja za 3.516 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***troškovi i obaveze za školarinu zaposlenih priznaju u bruto iznosu i klasifikuju kao ostala lična primanja u skladu sa članom 37. stav (7. i 8.) i 44.***

stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike;

- **obračun poreza i doprinosa na dohodak zaposlenih po osnovu indirektnih plaćanja od strane poslodavca vrši u skladu sa članom 3. stav (1) tačka 1., 4. stav (1) i 11. stav (1) Zakona o porezu na dohodak i članom 10. stav (1) i 22. stav (1) Zakona o doprinosima.**

6.1.1.3. Poslovni dobitak/gubitak

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine iskazan je poslovni dobitak u iznosu od 5.099 KM, koji predstavlja razliku između iskazanih poslovnih prihoda (259.372 KM) i poslovnih rashoda (254.273 KM). Revizijom je utvrđeno da je poslovni dobitak precijenjen za 4.316 KM jer su poslovni prihodi iskazani u većem iznosu za 12.803 KM i poslovni rashodi u većem iznosu za 8.487 KM (tačke 6.1.1.1. i 6.1.1.2. izvještaja).

6.1.2. Dobitak/gubitak redovne aktivnosti

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine iskazan je dobitak redovne aktivnosti u iznosu od 5.099 KM i isti je precijenjen za 4.316 KM (tačka 6.1.1.3. izvještaja).

6.1.3. Neto dobit i gubitak perioda

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine iskazana je neto dobit perioda u iznosu od 5.099 KM i isti je precijenjen za 4.316 KM (tačka 6.1.1.3. izvještaja).

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansna aktiva na dan 31.12.2022. godine je iskazana u iznosu od 566.988 KM bruto vrijednosti, 424.981 KM ispravke vrijednosti i 142.007 KM neto vrijednosti, a odnosi se na stalna i tekuća sredstva. Revizijom je utvrđeno da je bilansna aktiva potcijenjena najmanje za 12.003 KM zbog pogrešnog evidentiranja poslovnih promjena u vezi stalne imovine (tačke 6.1.1.2. i 6.2.1.1. izvještaja).

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u iznosu od 512.946 KM bruto vrijednosti, 414.133 KM ispravke vrijednosti i 98.813 KM neto vrijednosti, a odnosi se na građevinske objekte i opremu. Vrijednost stalnih sredstava u 2022. godini smanjena je za 14.957 KM po osnovu korekcije vrijednosti za efekte obračunate amortizacije.

Knjigovodstvena evidencija stalnih sredstava odstupa od stvarnog stanja imovine sa kojom Ambulanta porodične medicine raspolaže i koju koristi, jer dijelom nije priznata i vrednovana u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 40 – Investicione nekretnine, što je obrazloženo u daljem tekstu izvještaja.

Građevinski objekti su iskazani u iznosu od 287.048 KM bruto i ispravke vrijednosti, a odnose se na poslovni objekat koji Ambulanta porodične medicine koristi za obavljanje zdravstvene djelatnosti. Objekat je ustupljen u trajno vlasništvo Ambulanti porodične medicine Odlukom načelnika opštine Istočni Stari Grad iz 2001. godine. U skladu sa tačkom 3. pomenute odluke Ambulanta porodične medicine je bila dužna u svojim knjigama registrovati vrijednost objekta i preduzeti sve potrebne radnje vezane za prenos vlasništva. Ambulanta porodične medicine je u svojim poslovnim knjigama evidentirala objekat. Pripadajuće zemljište na kojem se nalazi objekat nije evidentirano, što nije u skladu sa članom 4. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine,

postrojenja i oprema (paragraf 7). Zahtjev za prenos vlasništva nad objektom sa Opštine Istočni Stari Grad na Ambulantu porodične medicine upućen je Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka, područna jedinica Istočni Stari Grad, u 2023. godini.

Nije vršena provjera korisnog vijeka građevinskog objekta Ambulante porodične medicine shodno MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 51), kojim se zahtijeva da se rezidualna vrijednost i korisni vijek sredstva provjeravaju barem na kraju svake finansijske godine, niti je vršena procjena vrijednosti građevinskog objekta u skladu sa zahtjevima pomenutog standarda, što je imalo za posljedicu da je građevinski objekat u potpunosti amortizovan 2018. godine, a isti se i dalje koristi.

Naknadna ulaganja u uređenje objekta Ambulante porodične medicine (nabavka i ugradnja kamenih ploča, stolarije i nadstrešnice) u iznosu od 12.003 KM evidentirana su kao trošak i nisu priznata u vrijednost građevinskog objekta, iako imaju karakter investicionog održavanja, što nije u skladu sa članom 4. stav (1. i 3.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 10 i 13), što je objašnjeno u tački 6.1.1.2. izvještaja.

Zbog navedenih nepravilnosti u pogledu priznavanja i vrednovanja građevinskog objekta, potcijenjeni su i troškovi amortizacije obračunati za tekuću godinu.

Ambulanta porodične medicine je u skladu sa zaključenim ugovorima izdavala u zakup dio poslovnih prostora koji se nalaze u sklopu objekta Ambulante porodične medicine. Navedeni poslovni prostori nisu klasifikovani kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 5. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 40 – Investicione nekretnine (paragraf 7, 16 i 20).

Oprema je iskazana u iznosu od 225.898 KM bruto vrijednosti, 127.085 KM ispravke vrijednosti i 98.813 KM neto vrijednosti, a najvećim dijelom se odnosi na vozila (92.293 KM) i medicinsku opremu (5.019 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se priznavanje, procjena i evidentiranje vrijednosti građevinskih objekata i pripadajućeg zemljišta, te naknadnih ulaganja u građevinske objekte vrši u skladu sa članom 4. stav (1. 2. i 3.) i 5. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 40 – Investicione nekretnine.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u iznosu od 54.042 KM bruto vrijednosti, 10.848 KM ispravke vrijednosti i 43.194 KM neto vrijednosti, a odnose se na zalihe materijala, kratkoročna potraživanja i gotovinske ekvivalente i gotovinu.

Zalihe materijala su iskazane u iznosu od 13.146 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 10.848 KM i neto vrijednosti 2.298 KM, a odnose se na zalihe lijekova (2.000 KM), materijala za stomatološku službu (277 KM) i sitnog inventara (21 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 8.505 KM, a odnose se na potraživanja od kupaca u zemlji (7.444 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (1.061 KM).

Potraživanja od kupaca u zemlji se najvećim dijelom odnose na potraživanja od Fonda po osnovu Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini u iznosu od 7.069 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Gotovinski ekvivalenti i gotovina su iskazani u iznosu od 32.391 KM, a odnose se na novčana sredstva na poslovnom računu kod banke (31.903 KM) i u blagajni (488 KM).

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansna pasiva je na dan 31.12.2022. godine iskazana u iznosu od 142.007 KM, a odnosi se na kapital, dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze i kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja. Revizijom je utvrđeno da je bilansna pasiva potcijenjena najmanje za 12.003 KM (tačke 6.2.2.1., 6.2.2.2. i 6.2.2.3. izvještaja).

6.2.2.1. Kapital

Kapital je iskazan u iznosu od 26.232 KM, a odnosi se na osnovni kapital, neraspoređenu dobit i gubitak ranijih godina.

Osnovni kapital je iskazan u iznosu od 191.518 KM, a upisani i uplaćeni kapital od strane osnivača Opštine Istočni Stari Grad po Rješenju Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu iznosi 2.000 KM. Ambulanta nije izvršila međusobno usklađivanje osnovnog kapitala iskazanog u poslovnim knjigama i osnovnog kapitala upisanog u sudskom registru, shodno članu 22. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 67/13, 15/16 i 84/19).

Neraspoređena dobit je iskazana u iznosu od 5.099 KM, a odnosi se na neraspoređenu dobit tekuće godine i ista je precijenjena za 4.316 KM (tačka 6.1.3 izvještaja).

Gubitak je iskazan u iznosu od 170.385 KM, a odnosi se na gubitak ranijih godina.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se međusobno usklade iznosi osnovnog kapitala upisanog u sudskom registru i osnovnog kapitala iskazanog u poslovnim knjigama Ambulante porodične medicine, shodno članu 22. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

6.2.2.2. Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 300 KM, a odnose se u cjelosti na dugoročne obaveze po osnovu Ugovora o zajmu koji je zaključen sa Fondom iz 2008. godine.

Revizijom je utvrđeno da su dugoročno razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija iskazani u manjem iznosu za 82.875 KM, a u većem iznosu su iskazani kratkoročno razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, jer su u ranijem periodu donacije povezane sa stalnim sredstvima inicijalno priznate u cjelosti na kratkoročnim razgraničenjima, što nije u skladu sa članom 32. stav (8) i 41. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (tačka 6.2.2.3. izvještaja). U toku revizije, Ambulanta porodične medicine je evidentirala dugoročno i kratkoročno razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija iz ranijeg perioda u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, te shodno tome nije data preporuka.

Takođe, razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija su iskazani u manjem iznosu za 12.803 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.2.2.3. Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja su iskazani u iznosu od 115.475 KM, a čine ih kratkoročne finansijske obaveze (82 KM), obaveze iz poslovanja prema dobavljačima u zemlji (2.098 KM), obaveze za plate i naknade plata (17.286 KM), obaveze za prevoz zaposlenih (190 KM), obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (50 KM) i kratkoročna razgraničenja (95.769 KM).

Obaveze za plate i naknade plata se odnose na obaveze za neto plate zaposlenih (11.159 KM), porez na platu (810 KM) i doprinose na plate i naknade plata (5.317 KM) za decembar 2022. godine. Obaveze za porez i doprinose na ostala lična primanja su potcijenjene za 3.516 KM (tačka 6.1.1.2. izvještaja).

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 95.769 KM, a odnose se najvećim dijelom na primljene donacije iz ranijih godina od Hemofarm d.o.o. Banja Luka u iznosu od 1.067 KM, Vlade Republike Srpske - Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (sanitetsko vozilo sa pratećom medicinskom opremom) u iznosu od 74.158 KM i Opštine Istočni Stari Grad (službeno vozilo) u iznosu od 19.890 KM. *Kratkoročna razgraničenja* su iskazana u većem iznosu za 82.875 KM (tačka 6.2.2.2. izvještaja).

U periodu od datuma izvještavanja do isteka roka za izradu i dostavljanje finansijskih izvještaja izmirene su obaveze iz 2022. godine.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine nisu iskazane pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive. Ambulanta porodične medicine nije evidentirala tuđu opremu (tri računara i tri čitača dobijena od Fonda na korištenje za implementaciju IZIS projekta), što nije u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. U toku revizije, tuđa imovina koja se koristi je evidentirana na pozicijama vanbilansne aktive i vanbilansne pasive u skladu sa pomenutim pravilnikom, te shodno tome nije data preporuka.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Bilansu tokova gotovine iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 262.027 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 255.532 KM, što je za rezultat imalo neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 6.495 KM. Prilivi i odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja i aktivnosti finansiranja nisu iskazani.

Neto priliv gotovine iskazan je u iznosu od 6.495 KM, gotovina na početku obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 25.896 KM, a gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 32.391 KM, što odgovara gotovini iskazanoj u bilansu stanja.

Bilans tokova gotovine nije sačinjen u skladu sa članom 8. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer su prilivi iz poslovnih aktivnosti iskazani u većem iznosu za 23.271 KM po osnovu priznatih prihoda od donacija i evidentiranih promjena na potraživanjima od Fonda koje nisu praćene tokovima gotovine u izvještajnom periodu. Za isti iznos uvećani su i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u bilansu tokova gotovine iskazuju transakcije iz poslovnih aktivnosti koje su praćene tokovima gotovine u izvještajnom periodu u skladu sa članom 8. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Ambulante porodične medicine za period 01.01-31.12.2022. godine nisu objelodanjene informacije u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26) i za navedeno preporuka je data u tački 6.6. izvještaja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, Ambulanta porodične medicine ne vodi sudske sporove koji bi za posledicu mogli imati potencijalne obaveze ili iz kojih bi mogla nastati potencijalna imovina.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2022. godinu sačinjene su Napomene koje ne pružaju neophodne opšte podatke o Ambulanti porodične medicine, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Takođe,

u Napomenama nisu objelodanjene računovodstvene politike za odmjerenje stalnih sredstava nakon početnog priznavanja, stope amortizacije i korisni vijek upotrebe, informacije o promjenama u toku godine za svaku stavku nekretnina, postrojenja i opreme, informacije o načinu vođenja zaliha i promjenama na zalihama, informacije o strukturi i iznosu svih priliva i odliva gotovine, negotovinskim transakcijama i druge informacije značajne za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25, 26, 112, 113 i 117), MRS 2 – Zalihe (paragraf 36), MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine, (paragraf 45), MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 73 i 74) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju opšti podaci, informacije o stalnosti poslovanja i dodatne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Mira Savić, s.r.

Ivana Marjanović, s.r.